

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Січень

1. 1909 народився Степан Бандера, голова Проводу ОУН 1940-1959
1. 1919 Закон УНР про Автокефалію УПЦеркви
1. 1938 народився поет Василь Стус
3. 1918 Договір про з'єднання ЗУНР із УНРреспублікою у Києві
5. 1585 У Львові закладено Старопігійське Братство
6. 1846 У Києві засновано Кирило-Методіївське Братство
6. 1918 Засновано Держ. Банк УНР, перші укр. гроші (гривні)
7. 1864 народився поет Степан Руданський
7. 1918 У Києві почався Всеукр. Правосл. Церковний Собор
8. 1953 помер актор і режисер Володимир Блавацький
10. 1946 Російська армія розпочала "Велику бльокаду УПА"
11. 1647 помер митр. Петро Могила, ректор Київської Академії
13. 1906 Перший укр. щоденник у Києві "Громадська Думка"
14. 1649 Тріюмфальний в'їзд гетьмана Б. Хмельницького до Києва
15. 1941 Большевицький суд на 59 членами ОУН у Львові
17. 1869 народився маляр Іван Труш
17. 1921 відкриття Українського Вільного Університету у Відні
18. 1957 помер археолог, антрополог, етнолог Вадим Щербаківський
19. 1912 народився Ярослав Стецько, голова УДП у 1941 р. і голова Проводу ОУН
20. 1897 народився поет і есеїст Євген Маланюк
21. 1803 помер останній гетьман України Кирило Розумовський
21. 1919 Закарпатські українці рішили приєднатися до УНР
22. 1918 Проголошення самостійности України ІУ-им Універсалом
22. 1919 Проголошення соборности України і початок Конгресу Трудового Народу України
23. 1921 Большевики вбили композитора М. Леонтовича
23. 1667 Андрусівським договором Польща і Москва поділили між собою Україну (Правобережжя і Лівобережжя)
25. 1942 помер мово-і сходознавець Агатангел Кримський
27. 1860 вийшов перший повний "Кобзар" Тараса Шевченка
28. 1919 Труд. Конгрес прийняв Тимчасову конституцію УНР
- 28-3.2. 1929 1 Конгрес Українських Націоналістів у Відні, на якому створено ОУН під пров. полк. Є. Коновальця
29. 1633 помер архієпископ, вчений, публіцист Мелетій Смотрицький
29. 1918 бій під Крутами
31. 1918 помер світової слави рентгенолог проф. І Пулюй
- 1949 загинув полк. О. Гасин-"Лицар", шеф Гол. Штабу УПА

Лютий

2. 1919 Симон Петлюра став головою Директорії УНР
2. 1936 на Соловках загинув поет Євген Плужник
3. 1067 помер князь Ростислав (внук Ярослава Мудрого), основник галицької династії Ростиславичів
3. 1864 народився письменник Володимир Самійленко
7. 1933 помер актор і режисер Микола Садовський (Тобілевич)
7. 1942 Собор єпископів УАПЦ у Пинську
9. 1918 у Бересті Центральні держави визнали українську державу
9. 1918 большевики вимордували в Києві 5000 осіб
9. 1963 Прибув до Риму із заслання патріарх Йосиф Сліпий
10. 1900 в Харкові засновано Революційну Українську Партію
10. 1940 покликано Революційний Провід ОУН під проводом С. Бандери
10. 1946 бойкот виборів до Верховної ради ССРСР на заклик УГВР
11. 1908 помер письменник, диригент і композитор Анатоль Вахнянин
12. 1924 поляки замучили Ольгу Басараб, члена УВО
12. 1939 вибори до першого Сейму Карпатської України
12. 1945 в бою з большевиками згинув полковник Дмитро Клячківський (Клим Савур), Командир УПА-Північ
12. 1871 народився письменник Лесь Мартович
13. 1795 помер письменник Григорій Кониський
15. 1968 помер поет і есеїст Євген Маланюк
16. 1918 проголошення самостійности Кубані
17. 1892 народився патріарх і кардинал Йосиф Сліпий
19. 1900 М. Міхновський промовляв н. т. "Самостійна Україна"
20. 1054 помер великий князь Ярослав Мудрий
21. 1942 німці розстріляли в Києві поетесу Олену Телігу
23. 1921 Ліга Націй визнала, що Польща окупувала ЗУНР
24. 1865 народився письменник Іван Липа
24. 1574 перша видрукувана у Львові книжка "Апостол"
25. 1738 загинув у бою з татарами літописець Гр. Граб'янка
25. 1764 Катерина II зліквідувала українські монастирі
25. 1871 народилася поетеса Леся Українка
25. 1946 загинув у бою полковник Грегит-Різун (Василь Андрусак)
25. 1964 помер скульптор світової слави Олександр Архипенко
26. 1886 народився графік Юрій Нарбут, помер 23. 5. 1920
26. 1942 помер письменник Микола Чирський
27. 1664 поляки розстріляли під Новгородом-Сіверським полковника І. Богуна
28. 1772 москалі замучили митрополита Арсенія Мацієвича

Березень

1. 1922 СРСР визнав: в Україні 38% населення голодує, померло 1/2 млн.
2. 1861 скасовано кріпацтво в Україні (під царською Росією)
3. 1947 помер композитор і музикознавець Філарет Колесса
5. 1827 народився видатний байкар Леонід Глібов
5. 1950 загинув у бою генерал Роман Шухевич-Чупринка, голова Проводу ОУН в Україні, Головний Командир УПА, голова Генерального Секретаріату УГВР
6. 1939 Відкрито в Києві пам'ятник Т. Шевченкові
6. 1967 помер Маляр Борис Крюків
8. 1169 Суздальський князь Андрій здобув і зруйнував Київ
- 8-10. 1946 росіяни формально зліквідували УКЦ у Львові
- 9.3-19.4. 1930 судилище над 45 членами СБУ і СУМ у Харкові
10. 1861 помер Тарас Шевченко
14. 1923 Рада амбасадорів визнала окупацію Західної України Польщею
15. 1672 Іван Самойлович обраний гетьманом Лівобережжя
15. 1939 проголошення самостійності Карпатської України
16. 1664 поляки розстріляли гетьмана Івана Виговського
17. 1874 народився Августин Волошин, президент Карпатської України
17. 1917 утворено в Києві Українську Центральну Раду
19. 1864 народився Василь Липківський, митрополит УАПЦ
19. 1930 народилася поетеса Ліна Костенко
19. 1939 в бою з мадярами загинули полковник Михайло Колодзінський-Гузар, Шеф Штабу Карпатської України, і його заступник поручик Зенон Тарнавський – З. Коссак, член КП ОУН
20. 1632 народився Іван Мазепа, гетьман України
20. 1921 помер Адріян Кащенко, автор історичних повістей
20. 1944 УПА зліквідувала німецького генерала "СА" Віктора Люце
20. 1945 розпочалася друга російська офензива проти УПА
21. 1888 народився Василь Іванис, голова уряду Кубанського Краю
21. 1908 помер історик, археолог і етнограф Володимира Антонович
21. 1942 померла письменниця Ольга Кобилянська
23. 1842 народився композитор Микола Лисенко
25. 1651 полковник І. Богун переміг поляків під Вінницею
26. 1909 помер історик, автор опери "Катерина" М. Аркас
28. 1947 УПА зліквідувала ген. "Вальтера"-Сверчевського
29. 1972 помер митр. УГПЦ в Канаді Іларіон (Іван Огієнко)
30. 1973 помер Дмитро Донцов, ідеолог і публіцист

Квітень

- 1-3. 1941 II Великий Збір ОУН
2. 1944 Москва кинула проти УПА 10 дивізій ЧА і НКВД
5. 1710 в Бендерах обрано гетьманом Пилипа Орлика
5. 1882 народився історик Вячеслав Липинський, ідеолог гетьманців
7. 1340 помер останній галицький князь Болеслав-Юрій II
7. 1918 у Владивостоці створено Далеко-Східню Українську Крайову Раду
8. 1929 Москва проголосила заборону УАПЦ і її ліквідацію
10. 1931 поляки замучили Ст. Охримовича, голову КЕ ОУН
11. 1945 росіяни вивезли на Сибір 7 єпископів УКЦ
12. 1596 перемога Наливайка і Лободи над поляками
12. 1653 союз гетьмана Б. Хмельницького з султаном Маготметом IV
12. 1908 М. Січинський убив цісарського намісника Потоцького
15. 1918 помер письменник і публіцист Іван Нечуй-Левицький
15. 1944 помер генерал Ватутін, поранений упівцями командира Енея
16. 1946 I Конгрес АБН
17. 1873 помер композитор С. Гулак-Артемівський
- 17-21 1917 Всеукраїнський національний конгрес у Києві
17. 1949 загинув полковник Василь Шелест-Сидор, командир УПА-Захід
19. 1885 помер історик, письменник і етнограф Микола Костомаров
20. 1622 помер гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний
20. 1891 народився ген. Юрко Тютюнник, командир П. Зимового походу
20. 1918 полковник П. Болбочан розпочав визволення Криму
20. 1922 помер- композитор Кирило Стеценко
22. 1910 помер Марко Кропивницький, батько модерного українського театру
- 22-25 1944 5000 воїнів УПА звели битву з 30,000 військ НКВД
23. 1185 похід проти половців князя Ігоря Святославича
25. 971 битва великого князя Святослава проти Візантії за Доростол
25. 1913 помер письменник Михайло Коцюбинський
26. 1890 народився Микола Зеров, неокласик-поет і літературознавець
26. 1945 помер гетьман Павло Скоропадський
27. 1972 КГБ вбив композитора Володимира Івасюка
28. 1132 помер тмутороканський князь Мстислав, брат Ярослава Мудрого
28. 1915 бої УСС на Маківці проти москалів
28. 1922 В Подєбрадах на Чехії засновано Українську Госп. Академію
28. 1932 Поляки повісили членів ОУН – Голояда і Пришляка
29. 1648 Богдана Хмельницького обрано гетьманом України
29. 1928 Українізація чорномосрської фльоти, Свято моря
30. 1918 Павла Скоропадського проголошено гетьманом України

Травень

1. 1922 відновлено Літературний Науковий Вістник за ред. Д. Донцова
1. 1949 Створено Лігу Визволення України в Торонті
2. 1848 у Львові створено Головну Руську Раду
3. 1074 помер Преподобний Теодосій Печерський
3. 1924 москалі замордували Миколу Міхновського
3. 1946 відділ УПА зліквідував ген.-полк. НКВД Москаленка
4. 1733 помер запорозький кошовий от. Кость Гордієнко
6. 1910 помер письменник і громадський діяч Борис Грінченко
6. 1947 ССРСР, Польща і ЧССР підписали договір проти УПА
7. 1840 народився драматург Марко Кропивницький
10. 1879 народився Головний Отаман Симон Петлюра, голова Директорії УНР
12. 1943 Битва УПА з німецькими військовими з'єднаннями в м. Колки
13. 1894 народився письменник Панас Мирний
14. 1871 народився Василь Стефаник
16. 1648 Перемога Хмельницького над поляками під Жовтими Водами
16. 1954 вибухло повстання політв'язнів у Кінгірі
- 18-25. 1917 I Український Військовий З'їзд у Києві
20. 1949 відділ УПА зліквідував полк. НКВД Колодяжного
- 20-26. 1961 суд над членами Української Робітничої Селянської Спілки
22. 1861 з Росії перевезено тіло Т. Шевченка до Канева
22. 1920 поляки замучили композитора Остапа Нижанківського
23. 1920 помер графік Юрій Нарбут
23. 1938 загинув полковник Є. Коновалець, засновник УВО і ОУН
24. 1125 помер великий князь Володимир Мономах
24. 1742 помер гетьман Пилип Орлик в Яссах під Туреччиною
24. 1964 росіяни спалили бібліотеку Української Академії Наук
25. 1926 у Парижі загинув Головний Отаман Симон Петлюра
25. 1936 розпочався львівський "процес Бандери"
26. 1909 помер композитор Денис Січинський
26. 1944 загинув М. Палідович-Карпатський, редактор "Ідеї і Чину"
27. 1946 відділи УПА атакували з польською ВіН м. Грубешів
28. 1634 помер гравер, поет і друкар Степан Беринда
28. 1916 помер великий письменник Іван Франко
28. 1918 переговори в Києві з Кубанню про об'єднання
29. 1952 помер ген.-полк. М. Омелянович-Павленко, нач. вождь УГА
30. 1887 народився скульптор Олександр Архипенко
30. 1876 цар видав Емський указ про заборону української мови
31. 1223 битва княжих військ з татарами над Калкою
31. 1922 на Кубані розстріляно десятки тисяч українців

Червень

1. 1630 Тарас Трясило розгромив поляків біля Переяслава
1. 1891 помер Василь Мова (Лиманський), український поет і письменник Кубані
- 1-15. 1944 УПА знищила російських партизанів Кулагіна-Артаманова
1. 1933 День пам'яті замучених голодом 7 млн. українців в УССР
2. 1935 помер автор історичних повістей Андрій Чайковський
5. 1708 союз Івана Мазепи з шведським королем Карлом XII
5. 1775 російська цариця Катерина II знищила Запорозьку Січ
6. 1937 помер поет Богдан Ігор Антонич
7. 1843 помер письменник і педагог Маркіян Шашкевич
7. 1930 помер маляр Петро Холодний
7. 1942 помер Вячеслав Прокопович, голова Ради міністрів УНР
8. 1668 Петра Дорошенка обрано гетьманом України
8. 1855 народилася письменниця Наталя Кобринська
8. 1919 початок офензиви УГА проти поляків під Чортковом
9. 1919 Євген Петрушевич став диктатором ЗУНР
9. 1944 німці закатували поета Олега Ольжича-Кандибу
- 10-16. 1917 I Всеукраїнський селянський з'їзд у Києві
10. 1944 загинув полковник Грабець-"Батько", командир УПА-Південь
11. 1931 помер історик Вячеслав Липинський, теоретик гетьманату
13. 1918 росіяни замордували в Ростові М. Рябовола, голову Законодавчої Крайової Ради Кубані
14. 1569 Люблинська унія
14. 1891 народився полк. Євген Коновалець
15. 1934 Г. Мацейко, член ОУН, убив польського міністра Б. Перацького
- 17-23. 1917 II Всеукраїнський військовий з'їзд у Києві
- 18-22. 1919 битва УГА з поляками під Бережанами
19. 1205 в бою з поляками під Завихостом загинув князь Роман
20. 1929 помер Євген Чикаленко, письменник, меценат, громадський діяч
23. 1917 I-м універсалом проголошено автономію України
- 23-27. 1934 Світовий конгрес українського жіноцтва в Станіславові
26. 1954 500 українських жінок загинуло в Кінгрі
27. 1709 битва під Полтавою
27. 1964 Відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні
29. 1918 помер Федір Вовк, археолог, антрополог і етнограф
29. 1938 помер генерал Мирон Тарнавський, нач. вождь УГА
30. 1704 гетьман Іван Мазепа об'єднав Право- і Лівобережну Україну
30. 1941 Акт відновлення української держави; прем'єр – Я. Стецько
- 1955 Націоналісти почали визвольне повстання на Воркуті, табір ч. 3

Липень

1. 1910 поляки вбили студента Адама Коцка у Львові
1. 1918 засновано Український Унів. у Кам'янці Подільському
1. 1966 помер письменниця Наталена Королева
2. 1943 німці спалили кількасот людей в с. Губків (Рівенщина)
5. 1986 помер Голова УДП і голова Проводу ОУН Ярослав Стецько
6. 1961 Відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вінніпегу
8. 1659 гетьман І.Виговський розгромив москалів під Конотопом
8. 1919 у літунській катастрофі загинув полковник Д. Вітовський
8. 1919 большевики розстріляли літературознавця Вол. Науменка
9. 1920 помер генерал-хорунжий Євген Мешковський, начальник штабу Армії УНР
- 9-14. 1943 перемога УПА над німецькими військовими з'єднаннями
10. 1866 помер останній кошовий отаман Задунайської Січі О. Гладкий
10. 1941 у Києві розстріляли о. Андрія Бандеру
11. 969 померла велика княгиня св. Ольга
11. 1944 створення Української Головної Визвольної Ради
- 13-14. 1943 Міжнародня комісія розкрила Вінницький злочин: НКВД вимордувало в 1937-41 рр. 9500 українців
15. 1944 І Великий Збір УГВР обрав головним генеральним секретарем Романа Шухевича
17. 1849 народилася письменниця Олена Пчілка
17. 1907 народився Роман Шухевич (ген. Тарас Чупринка)
- 17-22. 1944 битва І УД УНА з москалями під Бродами
17. 1945 у московській в'язниці загинув о. Августин Волошин, президент Карпатської України
17. 1959 закон Конгресу ЗСА про "Тиждень Поневолених Націй"
18. 1863 "Валуєвський указ" про заборону української мови
18. 1871 помер Анатоль Свидницький
18. 1917 у Києві повстання проти російської окупації
21. 1941 помер письменник Богдан Лепкий
22. 1944 помер поет Олександр Олесь у Празі
25. 1687 Івана Мазепу обрано гетьманом України
25. 1942 у Києві німці розстріляли Дмитра Мирона-Орлика, Крайового провідника ОУН на СУЗ, 2-го пров. Похідної Групи "Північ"
27. 1147 Кліма Смолятича обрано митрополитом Русі-України
27. 1657 помер гетьман Богдан Хмельницький
27. 1672 гетьман П. Дорошенко розбив поляків біля Четвертинівки
27. 1834 відкриття у Києві університету ім. св. Володимира
29. 1015 помер великий князь св. Володимир Великий
30. 1899 народився адвокат Володимир Горбовий
30. 1944 загинув у бою з москалями генерал Гончаренко (Л. Ступницький), полковник УНР, шеф штабу УПА-Північ
- 1920 засновано УВО під проводом Є. Коновальця
- 1967 судилище у Львові над 9 членами Українського Національного Фронту

Серпень

1. 1876 народився Володимир Чехівський, голова Ради міністрів УНР
1. 1913 померла Леся Українка
1. 1914 у Львові утворено Головну Українську Раду
1. 1931 помер генерал-полковник Микола Юнаків, Начальник Штабу Укр. Армій
1. 1953 Масакара українських політв'язнів у Воркуті, табір ч. 29
4. 1899 народився письменник Борис Антоненко-Давидович
4. 1914 у Львові засновано Союз Визволення України
5. 1940 помер археолог, етнограф, історик Дмитро Яворницький
8. 1919 народився Пантелеймон Куліш, письменник, член Кирило-Методіївського Братства
10. 1907 померла письменниця Марко Вовчок
13. 1953 москалі змасакрували українських політв'язнів Норильська
14. 988 Великий князь Володимир встановив християнство в Україні
15. 1965 помер світової слави економіст Володимир Тимошенко
16. 1945 СССР приділив Лемківщину Польщі
17. 1245 перемога короля Данила над мадярами
17. 1833 народився Дмитро Донцов, ідеолог українського націоналізму
18. 1836 народився Олександр Кониський
20. 1649 договір Хмельницького з польським королем у Зборові
20. 1843 помер письменник Григорій Квітка-Основ'яненко
20. 1891 народився поет-неоклясик Павло Филипович
- 21-25. 1943 III Надзвичайний Великий Збір ОУН
22. 1932 Москва розпочала народобивчий голод в Україні
22. 1944 загинув Рост. Волошин-Павленко, голова Збору УГВР
22. 1944 загинув Клепуш-Лопата, Провідник ОУН на Закарпатті
24. 1745 загинув народний месник Олекса Довбуш
24. 1991 Верховна Рада України проголосила Акт незалежності
25. 1698 в московській неволі загинув гетьман Петро Дорошенко
25. 1792 на Тамань прибула фльота козаків полковника Сави Білого, що дала початок українського заселення Кубані
26. 1657 в Чигирині обрано гетьманом Івана Виговського
27. 1856 народився Іван Франко, учений, письменник, поет
28. 1921 більшовики розстріляли повстанського провідника і поета Гр. Чупринку, сотн. Андруха, ком. УВО, сотн. Опоку і 36 членів Центрального Повстанського Комітету
29. 1868 народилася письменниця Л. Старицька-Черняхівська, член СБУ
29. 1940 помер у Берліні Євген Петрушевич, президент ЗУНР
31. 1919 Армії УНР і УГА визволили Київ від москалів
31. 1944 загинув Юрій Липа, лікар УПА, публіцист, поет
- 1919 у Москві розстріляли ген.-чет. Осипа Микитку

Вересень

1. 1722 народився філософ Григорій Сковорода
1. 1939 Початок Другої світової війни
1. 1947 загинув владика Теодор Ромжа, єпископ закарпатців
2. 1938 в Ужгороді засновано Українську Національну Оборону
3. 1941 в Дніпропетровську закінчився марш Похідної Групи "Південь" під проводом
3. Матли; розпочав діяти Провід ОУН Південного Краю під проводом Святослава Вовка
4. 1985 Загинув у советському концтаборі Василь Стус
5. 911 договір князя Олега Віщого з греками у Царгороді
6. 1672 гетьман Петро Дорошенко здобув Кам'янець-Подільський
7. 1984 помер патріарх УКЦ Йосиф Сліпий
7. 1656 "Трактат вічної приязні" Хмельницького з Ю. II Ракочі
7. 1921 загинули Віра Бабенко і 62 повстанці
7. 1962 помер письменник і поет Тодось Осьмачка
9. 957 відвідини великої княгині Ольги в Царгороді
9. 1769 народився Іван Котляревський, письменник і поет
9. 1944 польсько-російський договір про виселення лемків
12. 1903 Відкриття в Полтаві пам'ятника І. Котляревському
12. 1947 прихід першого відділу УПА в Західну Німеччину
12. 1887 народився Лесь Курбас, творець модерного театру
15. 1907 помер драматург Карпенко-Карий (Іван Тобілевич)
- 15 1941 Гестапо виарештувало тисячі націоналістів
16. 1658 договір з Польщею у Гадячі
17. 1864 народився видатний письменник Михайло Коцюбинський
17. 1945 загинув Олександр Бусел, член Проводу ОУН
19. 1676 Москва заслала гетьмана П. Дорошенка на Сибір
19. 1929 народився літературний критик і поет Іван Світличний
20. 1655 гетьман Б. Хмельницький розбив поляків під Городком
20. 1947 загинув у бою з поляками Ярослав Старух, член Проводу ОУН
21. 1944 помер диригент і композитор Олександр Кошиць
22. 1709 у Бендерах помер гетьман Іван Мазепа
22. 1918 у Києві відкрито український університет
23. 1648 Богдан Хмельницький розгромив поляків під Пилявцями
23. 1872 народилася Соломія Крушельницька
25. 1921 Невдалий атентат С. Федака на Підсудського у Львові
29. 1866 народився історик Михайло Грушевський, голова Української Центральної Ради
30. 1930 поляки замордували сотника Ю. Головінського, КК УВО
30. 1930 польська "пацифікація", багато забитих і ранених
30. 1945 перемога УПА ком. Яструба над большевиками під Угневом

Жовтень

1. 1187 помер князь Ярослав Осмомисл, поширив державу по Дунай
1. 1665 Петра Дорошенка обрано гетьманом Правобережної України
1. 1727 Данила Апостола обрано на гетьмана Лівобережної України
1. 1929 масові арешти членів і симпатиків СВУ
3. 1078 на Нежатій Ниві біля Чернігова загинув великий князь Ізяслав
3. 1953 помер публіцист Юліян Вассиян
4. 1891 народився поет Юрій Клен
5. 1909 народився поет Богдан Ігор Антонич
7. 1253 коронація князя Данила в Дорогичині
8. 1862 помер кубанський письменник і отаман Яків Кухаренко
8. 1938 загинув в гулагу Гнат Хоткевич
10. 1621 перемога П. Сагайдачного над турками під Хотиним
10. 1893 помер видатний байкар Леонід Глібів
10. 1968 помер маляр Никифор із Криниці
13. 1948 помер поет, письменник і публіцист Леонід Мосендзш
14. 1942 за наказом ОУН оформлено 1-ий відділ УПА під ком.Сергія Качинського-
"Осипа"; Свято УПА
- 14-22.1921 в Києві відбувся Всеукраїнський Собор УАПЦ
15. 1959 большевицький агент Б. Сташинський вбив голову Проводу ОУН
Степана Бандеру, а 12. 10.1957, він вбив д-ра Л. Ребет
15. 1942 Лесь Курбас убитий в конц. таборі
- 16-20 1596 на Соборі у Бересті проголошено церковну унію
16. 1876 народився Сергій Єфремов, голова СВУ, загинув 1937 р.
- 16-20.1917 Всеукраїнський з'їзд Вільного Козацтва в Чигирині
19. 1918 Створено Українську Національну Раду у Львові
- 19-21.1947 москалі вивезли 150,000 українців на Сибір
19. 1962 суд у Карльсруе засудив Б. Сташинського за вбивство С. Бандери і Л. Ребета з
наказу Москви
21. 1921 В. Липківський висвячений на митрополита УАПЦ
21. 1933 М. Лемик виконав атентат у російському консуляті у Львові
22. 1953 помер митрополит УАПЦ Полікарп
24. 1955 договір АБН (Я. Стецько) з Китаєм (Ку Ченг канг)
29. 1794 помер філософ Григорій Сковорода
30. 1947 помер поет і літературознавець Юрій Клен (Освальд Бурггардт)
- 1949 Звернення Воюючої України до української еміграції

Листопад

1. 1918 Листопадовий чин. Українські війська зайняли Львів
1. 1889 народився письменник гуморист Остап Вишня
1. 1944 Хрущовська офензива проти УПА, загинув ген. Червоної Армії Федор
1. 1944 помер у Львові митрополит Андрей Шептицький
1. 1964 помер полковник Андрій Мельник
2. 1917 розпочався в Києві Всеукраїнський Військовий З'їзд
- 3-7. 1927 Конференція Українських Націоналістів покликала Провід Українських Націоналістів очолений Є. Коновальцем
3. 1941 москалі зруйнували Успенську церкву Печерської Лаври
4. 1921 розпочався II Зимовий похід під командуванням Ю. Тютюнника
5. 1968 в Києві самоспалився Василь Макух
6. 1912 помер композитор Микола Лисенко
6. 1918 Крайове Командування ЗУНР на Буковині перебало владу в Чернівцях
9. 1918 встановлено Державний Секретаріат ЗУНР
9. 1949 загинув Степан Хрін, командир відтинку УПА "Маківка"
10. 1709 москалі зруйнували гетьманську столицю Батурин
14. 1918 створено Директорію УНР
14. 1918 у Києві засновано Українську Академію Наук
15. 1879 народився поет Григорій Чупринка
- 16-19. 1967 I Світовий Конгрес Вільних Українців у Нью-Йорку
18. 1918 бій під Мотовилівкою
19. 1698 помер гетьман Петро Дорошенко
20. 1917 III Універсал УЦРади; створення УНРеспубліки
20. 1918 розпочалася друга большевицька інвазія України
20. 1919 денікінці повісили кубанського політ. о. Олексу Кулабухова
- 21-23. 1943 I Конференція поневолених Росією народів дала початок Антибольшевицькому Бльоку Народів (АБН)
23. 1873 помер історик Мих. Максимович, ректор Київського університету
23. 1921 большевики розстріляли 359 українських полонених вояків під Базаром
24. 1934 помер на засланні історик Михайло Грушевський
25. 1838 народився Іван Нечуй-Левицький
27. 1937 помер митрополит Василь Липківський розстріляний у Лук'янівській тюрмі (Київ).
27. 1943 велика битва УПА з 2 німецькими дивізіями в Чорному лісі
28. 1950 загинув О. Дяків-Горновий, провідник ОУН на Львівщині
28. 1970 у Києві москалі замордували Аллу Горську
- 1932 росіяни вивезли на Сибір 30,000 українців із Полтавської Станиці на Кубані
30. 1932 загинули бойовики ОУН Старик і Березинський

Грудень

1. 1991 В Україні відбувся референдум, на якому 92% населення висловилося за незалежність України
2. 1919 Початок I Зимового походу ген.-полк М. Омеляновича-Павленка
4. 1803 помер на Соловках останній кошовий Запорізької Січі – П. Кальнишевський
7. 1936 помер письменник Василь Стефаник
8. 1868 у Львові засновано товариство "Просвіта"
9. 1963 народився Борис Грінченко
11. 1891 помер учений-лінгвіст Олександр Потебня
13. 1963 помер поет Василь Симоненко
- 14-16. 1917 I Всеукраїнський робітничий з'їзд у Києві
14. 1840 народився Михайло Старицький
14. 1942 Гестапо замордувало у Львові Івана Климова-Легенду, Крайового провідника ОУН (1939-41)
15. 1934 Большевики розстріляли у Києві 28 українців (О. Влизько, Д. Фальківський, Гр. Косинка і ін.)
15. 1948 Почав виходити "Гомін України" в Торонті
16. 1673 битва козаків Павлюка і Гуні з поляками під Кумейками
- 16-23. 1961 судилище над 20 членами Українського Національного Комітету
17. 1917 Ультиматум Леніна УЦРаді; початок большевицької інвазії України
17. 1939 Розстріляли КГБ-істи поета М. Драй-Хмару
17. 1944 біля Стріліськ Нових загинув майор Дм. Карпенко-Яструб, командир чужонаціональних частин в УПА
19. 1240 Батий зруйнував Київ
19. 1870 помер композитор Михайло Вербицький
19. 1918 Директорія УНР перебрала владу від П. Скоропадського
19. 1945 загинули в ЧССР Дм. Маївський, чл. Проводу ОУН, і ген. Дм. Грицай-Перебийніс, шеф штабу УПА
20. 1616 в Києві видруковано першу книжку "Часослов"
21. 1930 помер історик і публіцист Степан Томашівський
21. 1764 Катерина II зліквідувала гетьманську державу
21. 1944 загинув ген. секр. інформ. УГВР Й. Позичанюк-Шугай
23. 1873 у Львові засновано Наукове Товариство ім. Шевченка
23. 1932 героїчна смерть членів УВО-ОУН Біласа і Данилишина
26. 1918 постала Рада Нар. Мін. УНР, очолена Вол. Чехівським
29. 1723 помер в тюрмі в Петербурзі наказн. гетьман Павло Полуботок
31. 1637 у Варшаві закатовано провідника козацького повстання Павлюка (Павла Бута)
- 1924 засновано Спілку Визволення України, очолену С. Єфремовим